

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE ASSESSERING

GRAAD 11

GESKIEDENIS V1
NOVEMBER 2024
NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

Testpapers.co.za

1. BRONGEBASEERDE VRAE**1.1 Die volgende kognitiewe vlakke is gebruik om brongebaseerde vrae te ontwikkel:**

Kognitiewe Vlakke	Historiese vaardighede	Gewig van vrae
VLAK 1	• Onttrek bewyse uit bronne • Seleksie en organisering van relevante inligting uit bronne • Definieer historiese konsepte/terme	30% (15)
VLAK 2	• Interpretasie van bewyse uit bronne • Verduidelik inligting wat uit bronne versamel is • Ontleed bewyse uit bronne	40% (20)
VLAK 3	• Interpreteer en evalueer bewyse uit bronne • Raak betrokke by bronne om die bruikbaarheid, betroubaarheid, vooroordeel en beperkings daarvan te bepaal • Vergelyk en kontrasteer interpretasies en perspektiewe wat in bronne aangebied word en maak onafhanklike gevolgtrekkings	30% (15)

1.2 Die onderstaande inligting dui aan hoe brongebaseerde vrae beoordeel word:

- By die nasien van brongebaseerde vrae moet krediet gegee word aan enige ander geldige en relevante standpunte, argumente, bewyse of voorbeelde.
- By die toekenning van punte moet klem gelê word op hoe die vereistes van die vraag aangespreek is.
- In die nasienriglyn word die vereistes van die vraag (vaardighede wat aangespreek moet word) sowel as die vlak van die vraag in kursief aangedui.

1.3 Assesseringsprosedures vir brongebaseerde vrae

Gebruik 'n regmerk (✓) vir elke korrekte antwoord

- Let op die punteskema bv. (2 x 2) wat neerkom op twee redes en elk kry twee punte (✓✓✓✓); (1 x 2) wat beteken dat een rede gegee word en kry twee punte (✓✓)
- As 'n vraag 4 punte tel, dui dan aan deur 4 regmerkies te plaas (✓✓✓✓)

Paragraaf vraag

Paragrafe moet holisties (globaal) beoordeel word. Beide die inhoud en struktuur van die paragraaf moet in ag geneem word by die toekenning van 'n punt. Die volgende stappe moet gebruik word by die beoordeling van 'n antwoord op 'n paragraafvraag:

- Lees die paragraaf en plaas 'n kolletjie (•) op elke punt binne die teks waar die kandidaat relevante bewyse gebruik het om die vraag aan te spreek.
- Lees die paragraaf weer om te evalueer in watter mate die kandidaat relevante bewyse kon gebruik het om 'n paragraaf te skryf.

- Dui aan die einde van die paragraaf die regmerkies aan (✓) wat aan die kandidaat vir die paragraaf toegeken is; sowel wel as the vlak (1, 2 or 3) soos aangedui in die holistiese rubriek en 'n kort opmerking bv.

Vlak 2 ✓✓✓✓✓

Gebruik meestal relevante bewyse om 'n basiese paragraaf te skryf

- Tel al die regmerkies vir die brongebaseerde vraag en skryf dan die regmerkies op die regterkantse onderste kantlyn, bv. 32
50
- Maak seker dat die totale punt akkuraat oorgedra word na die voor-/agterblad van die antwoordskrif.

2. OPSTELVRAE

2.1 Die opstelvrae vereis dat kandidate:

In staat wees om hul argument op 'n logiese en samehangende manier te struktureer. Hulle moet die relevante inligting selekteer, organiseer en verbind sodat hulle 'n redelike reeks feite of 'n effektiewe argument kan aanbied om die gestelde vraag te beantwoord. Dit is noodsaaklik dat 'n opstel 'n inleiding, 'n samehangende en gebalanseerde bewyse en 'n gevolgtrekking bevat.

2.2 Nasien van opstelvrae

Kandidate kan enige ander relevante inleidings en/of gevolgtrekkings hê as dié wat in 'n spesifieke opstelmerkriglyn vir 'n spesifieke opstel ingesluit is.

2.3 Globale beoordeling van die opstel

Die opstel sal holisties (globaal) beoordeel word. Hierdie benadering vereis dat die onderwyser die opstel as geheel beoordeel, eerder as om die hoofpunte van die opstel afsonderlik te beoordeel. Hierdie benadering moedig die leerder aan om 'n oorspronklike argument te skryf deur relevante bewyse te gebruik om die argumentlyn te ondersteun. Daar sal **nie** van die leerder verwag word om bloot inhoud (feite) op te kikker ten einde 'n vlak 7 (hoë punt) te bereik nie. Hierdie benadering ontmoedig leerders om opstelle voor te berei en weer te gee sonder om die spesifieke vereistes van die vraag in ag te neem. Holistiese nasien van die opstel gee erkenning aan leerders se menings wat deur bewyse ondersteun word. Holistiese assessering, anders as inhoudsgebaseerde nasien, penaliseer nie taalontoereikendheid nie, aangesien die klem op die volgende val:

- Die leerder se interpretasie van die vraag
- Die toepaslike keuse van feitelike bewyse (relevante inhoudseleksie)
- Die konstruksie van argument (beplan, gestruktureer en het 'n onafhanklike argumentslyn).

2.4 Assesseringsprosedures van die opstel

2.4.1 Hou die samevatting in gedagte wanneer u die opstel beoordeel.

2.4.2 Tydens die lees van die opstel moet regmerkies toegeken word vir 'n relevante inleiding (wat aangedui word deur 'n kol/punt in die nasienriglyn), die hoofaspekte/liggaam van die opstel wat die argumentslyn onderhou /verdedig (wat aangedui word deur kolle in die nasienriglyn) en 'n relevante gevolgtrekking (wat deur 'n kol in die nasienriglyn aangedui word). Byvoorbeeld, in 'n opstel waar daar vyf (5) hoofpunte is, kan daar ongeveer sewe (7) regmerkies wees.

2.4.3 Hou die **PEEL-struktuur** in gedagte by die beoordeling van 'n opstel.

P	Point: Die kandidaat stel die opstel bekend deur 'n argumentlyn in te neem / 'n belangrike punt te maak. Elke paragraaf moet 'n punt bevat wat die hoofpunt (argumentlyn) wat in die inleiding gemaak is, onderhou.
E	Explanation: Die kandidaat moet in meer besonderhede verduidelik waarom die belangrikste punt gaan en hoe dit verband hou met die gestelde vraag (argumentlyn).
E	Example: Kandidaat moet die vraag beantwoord deur inhoud te kies wat relevant is vir die argumentlyn. Relevante voorbeelde moet gegee word om die argumentslyn te handhaaf.
L	Link: Kandidaat moet toesien dat die argumentslyn deurgaans volgehou word en samehangend geskryf word.

2.4.4 Die volgende simbole **MOET** gebruik word by die beoordeling van 'n opstel:

- Inleiding, hoofaspekte en gevolgtrekking nie behoorlik gekontekstualiseer nie
- Verkeerde stelling _____
- Irrelevante stelling |
|
|
- Herhaling R
- Analise A✓
- Interpretasie I✓
- Lyn van argument LOA

2.5 Die matriks

2.5.1 Gebruik die matriks in die nasien van opstelle

By die nasien van opstelle moet die kriteria soos in die matriks voorsien, gebruik word. By die beoordeling van die opstelnota sowel die inhoud as die aanbieding. By die kruising van die inhoud en aanbieding gebaseer op die sewe bevoegdheidsvlakke, moet 'n punt toegeken word.

- (a) Die eerste lees van die opstel is om te bepaal in watter mate die belangrikste aspekte behandel is en om die **inhoudsvlak** toe te ken (op die matriks).

I	VLAK 4	

- (b) Die tweede lees van opstelle hou verband met die vlak (op die matriks) van **aanbieding**.

I	VLAK 4	
A	VLAK 3	

- (c) Ken 'n algehele punt toe met die gebruik van die matriks.

I	VLAK 4	}26–27
A	VLAK 3	

KOMMENTAAR

Sommige weglatings in die inhoudsdekking.
Pogings om 'n argument te handhaaf.

GLOBALE ASSESSERING VAN OPSTELLE: TOTALE PUNTE: 50

AANBIEDING INHOUD 	VLAK 7	VLAK 6	VLAK 5	VLAK 4	VLAK 3	VLAK 2	VLAK 1*
	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. Goeie sintese van inligting. Ontwikkel 'n oorspronklike, goed gebalanseerde en onafhanklike argumentlyn met die gebruik van bewyse, onderhou en verdedig die argument deurgaans. Onafhanklike gevolgtrekking word gemaak uit bewyse om die argumentlyn te ondersteun.	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. Ontwikkel 'n relevante argumentlyn. Bewyse wat gebruik word om die argument te verdedig. Pogings om 'n onafhanklike gevolgtrekking uit die bewyse te maak om die argumentlyn te ondersteun.	Goed beplande en gestruktureerde opstel. Pogings om 'n duidelike argument te ontwikkel. Gevolgtrekking gemaak uit die bewyse om die argumentlyn te ondersteun.	'n Argument beplan en gekonstrueer. Bewyse wat tot 'n mate gebruik word om die argumentlyn te ondersteun. Gevolgtrekkings bereik op grond van bewyse.	Toon bewyse van 'n beplande en gekonstrueerde argument. Poging om 'n argumentlyn te handhaaf. Gevolgtrekkings word nie duidelik deur bewyse ondersteun nie.	Pogings om 'n antwoord te struktureer. Largely beskrywend of 'n poging om 'n argumentlyn te ontwikkel. Geen poging om 'n gevolgtrekking te maak nie.	Min of geen poging om die opstel te struktureer nie.
VLAK 7 Die vraag is volledig beantwoord. Inhoudseleksie ten volle relevant vir argumentlyn.	47–50	43–46					
VLAK 6 Vraag is beantwoord. Inhoudseleksie relevant tot die argumentlyn.	43–46	40–42	38–39				
VLAK 5 Vraag tot 'n groot mate beantwoord. Inhoud voldoende gedek en relevant.	38–39	36–37	34–35	30–33	28–29		
VLAK 4 Vraag herkenbaar in antwoord. Sommige weglatings of irrelevante inhoudseleksie.			30–33	28–29	26–27		
VLAK 3 Inhoudseleksie hou wel verband met die vraag, maar beantwoord dit nie, of hou nie altyd verband met die vraag nie. Weglatings in dekking.				26–27	24–25	20–23	
VLAK 2 Vraag onvoldoende aangespreek. Yl / skraal inhoud.					20–23	18–19	14–17
VLAK 1* Vraag onvoldoende aangespreek of glad nie. Onvoldoende of irrelevante inhoud.						14–17	0–13

Riglyne vir die toekenning van 'n punt vir vlak 1:

- Vraag glad nie aangespreek nie / totaal irrelevante inhoud geen poging om die opstel te struktureer nie = 0
- Inhoudkeuse sluit basiese en algemeen irrelevante inligting in; geen poging om die opstel te struktureer nie = 1-6
- Vraag onvoldoende aangespreek en vaag; min poging om die opstel te struktureer = 7-13

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE**VRAAG 1: WAT WAS DIE GEVOLGE VAN OORLOGSKOMMUNISME OP
RUSLAND?**

1.1

1.1.1 *[Definisie van 'n historiese term uit Bron 1A – V1]*

- Kommunisme is 'n sosiale, politieke en ekonomiese ideologie wat ten doel het om 'n staatlose en klaslose samelewing te vestig
- Kommunisme is 'n stelsel waarin verskillende klasse afgeskaf word en die staat aspekte van die lewe beheer.
- Enige ander relevante reaksie (1 x 2) (2)

1.1.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V2]*

- 'n Stelsel waarin diegene wat rykdom besit, bv. finansiers en nyweraars politieke en ekonomiese mag het.
- 'n Ekonomiese en politieke stelsel waarin 'n land se handel en nywerheid deur private eienaars vir wins beheer word.
- Enige ander relevante reaksie (enige 1 x 2) (2)

1.1.3 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1A – V1]*

- Kommunisme vernietig die demokraties verkose parlement
- Kommunisme het een party diktatuur opgelê
- Hulle stel 'n radikale nuwe sosiaal-ekonomiese stelsel in (enige 2 x 1) (2)

1.1.4 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V2]*

- Die regering van die Tsaar was korrupt
- Die regering van die tsaar was ondemokraties/onderdrukkend
- Die mense wou vryheid/demokrasie hê
- Ekonomiese swaarkry en lyding wat die meerderheid van die mense gely het
- Enige ander relevante antwoord (enige 1 x 2) (2)

1.1.5 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V2]*

- Om beheer oor eiendom en nywerheid in private besit te neem
- Om 'n klaslose samelewing te skep
- Om die gaping tussen ryk en arm toe te maak
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.2.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1B – V1]*

- Dit het gelei tot 'n afname in industriële en landbouproduksie.
- Dit het tot wydverspreide hongersnood gelei. (2 x 1) (2)

1.2.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1B – V1]*

- Myne het oorstroom
- Masjiene stukkend geslaan
- Spoorlyn in puin (3 x 1) (3)

1.2.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1B – V2]*

- Die protes / opstande is gewelddadig/brutaal onderdruk deur die Rooi Leër. (1 x 2) (2)

1.2.4 *[Bepaling van die bruikbaarheid van Bron 1B – V3]***Die bron is nuttig omdat:**

- Dit wys hoe oorlogskommunisme gelei het tot ernstige afname in industriële produksie en landbou
- Dit wys hoe boere wreed onderdruk is deur die Rooi Leër
- Dit beklemtoon hoe boere in opstand gekom het
- Dit beklemtoon die gevolge van burgeroorlog op die myne, wat tot hongersnood en epidemiese siektes gelei het
- Enige ander relevante reaksie (enige 2 x 2) (4)

1.3

1.3.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V2]*

- **Om te wys:**
- Om die gevolge van Oorlogskommunisme op die mense van Rusland aan te toon
- Om aan te toon hoe hongersnood en epidemiese siektes die mense van Rusland beïnvloed het
- Om die mislukking van Oorlogskommunisme uit te lig
- Enige ander relevante reaksie (enige 1 x 2) (2)

1.3.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1C - V2]*

- Die regering/staat het private plase gekonfiskeer
- Oorlog Kommunisme het gelei tot ernstige afname in produksie in landbou (voedsel)
- Die rekwisie (gedwonge beslaglegging) van die boere se graan deur die Rooi Leër
- Die bekendstelling van dwangarbeid het gelei tot 'n afname in produktiwiteit en produksie van goeie produkte en voedsel.
- Enige ander relevante reaksie (2 x 2) (4)

1.4 *[Vergelyking van bewyse uit Bronne 1B en 1C om vas te stel hoe hulle mekaar ondersteun – V3]*

- Bron 1B verduidelik hoe oorlogskommunisme mense van Rusland negatief beïnvloed het en bron 1C toon ook dit aan
- Bron 1B beklemtoon die gevolge van hongersnood en epidemiese siektes en dit word in Bron 1C getoon.
- Enige ander relevante reaksie (enige 2 x 2) (4)

1.5

1.5.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1D – V1]*

- Ekonomie was in puin
- Inflasie was buite beheer
- Die land was in die greep van hongersnood (3 x 1) (3)

1.5.2 [Interpretasie van bewyse uit Bron 1D – V2]

- Hy het bedoel dat oorlogskommunisme nie suksesvol was nie
- Hy erken die mislukking van oorlogskommunisme
- Die regering was in gevaar
- Die regering was op die punt om omvergewerp te word
- Enige ander relevante reaksie

(1 x 2) (2)

1.5.3 [Onttrekking van bewyse uit Bron 1D – V1]

- Hulle wou politieke en ekonomiese vryheid hê

(1 x 2) (2)

1.5.4 [Interpretasie van bewyse uit Bron 1D – V2]

- Selfs hul lojaalste ondersteuners het teen hulle in opstand gekom
- Die regering was in gevaar
- Die regering was op die punt om omvergewerp te word
- Enige ander relevante reaksie

(enige 1 x 2) (2)

1.6 [Interpretasie, evaluering en sintese uit relevante bronne – V3]

Kandidate kan die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

- Onder oorlogskommunisme is 'n klassesestelsel afgeskaf (Bron 1A)
- Die regering het beheer oor private eiendom en handel oorgeneem (Bron 1A)
- Die aanvra van graan het tot wydverspreide hongersnood gelei (Bron 1B)
- Die jare van die oorlog het myne laat oorstroom, masjiene is stukkend geslaan, fabriek en spoorweë in puin gelê (Bron 1B)
- Surplusgewasse is met geweld deur die regering geneem om fabriekswerkers en die weermag te voed (Bron 1A, 1B en 1D)
- Geldkoste op dienste soos spoorweë en pos is afgeskaf (Bron 1A)
- Myne is geraak (oorstroom, masjiene stukkend geslaan (Bronne 1B)
- Industriële produksie het gedaal (Bron 1B)
- Hongersnood en epidemiese siektes het Rusland getref en baie mense het aan tifus gesterf (Bron 1B, 1C en 1D)
- Boere het opgestaan teen die weermag en die CHEKA (Bron 1D)
- matrose by Kronstadt het gemuteer (in opstand gekom en meer politieke en ekonomiese vryheid geëis (Bron 1D)

Gebruik die volgende rubriek om punte toe te ken:

VLAK 1	• Gebruik bewyse op 'n elementêre wyse, bv. toon geen of min begrip vir die gevolge van oorlogskommunisme op Rusland. • Gebruik bewyse gedeeltelik of kan nie 'n paragraaf skryf nie.	PUNTE 0–2
VLAK 2	☐ Bewyse is meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp, bv. ☐ . toon begrip vir die gevolge van oorlogskommunisme op Rusland. • Gebruik bewyse op 'n baie basiese manier om 'n paragraaf te skryf.	PUNTE 3–5
VLAK 3	• Gebruik relevante bewyse, bv. toon 'n deeglike begrip van die gevolge van oorlogskommunisme op Rusland. • Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat 'n begrip van die onderwerp toon.	PUNTE 6–8

(8)
[50]

VRAAG 2: HOE HET DIE GROOT DEPRESSIE DIE LEWENS VAN MENSE IN DIE VERENIGDE STATE TUSSEN 1929 EN 1933 GEAFFEKTEER?

2.1

2.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1]*

- Aansienlike rykdom (1 x 2) (2)

2.1.2 *[Definisie van historiese konsepte uit Bron 2A – V1]*

- 'n Skielike daling in aandeelpryse wat 'n langdurige sein van ekonomiese probleme vorentoe veroorsaak/ aandui.
- Skielike dramatiese daling van aandeelpryse.
- Ineenstorting in die prys van 'n aandeel
- Enige ander relevante reaksie (Enige 1 x 2) (2)

2.1.3 *[Interpretasie van bewyse Bron 2A – V2]*

- As gevolg van regeringsbeleid
- Bankmislukkinge en paniek.
- Regering manipulasie van rentekoerse
- Enige ander relevante reaksie (Enige 2 x 2) (4)

2.1.4 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1]*

- Oormatige produksie van kommoditeite
- Oormatige gebou
- Oormatige finansiële spekulاسie
- Oormatige ongelyke verdeling van inkomste en rykdom (2 x 2) (4)

1.2.5 *[Bepaling van die bruikbaarheid van Bron 1B – V3]*

- Dit gee 'n uiteensetting van die redes vir die oorsaak van die Groot Depressie
- Dit wys hoe die ineenstorting van die aandelemark in 1929 rykdom vernietig het
- Dit beklemtoon die mislukkinge van kapitalisme
- Enige ander relevante reaksie (enige 2 x 2) (4)

2.2

2.2.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1]*

- Meer as vyfduisend banke is gesluit
- Groot aantal besighede is gesluit
- Werknemers is ontslaan
- Lone van diegene wat oorgebly het, is gesny
- Industriële produksie het gedaal (enige 2 x 1) (2)

2.2.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2B – V1]*

- Teen 1933 was 15 miljoen- 'n vierde of 'n derde van die werksmag sonder werk
- Ford Motor Company wat in die lente 128 000 werkers in diens gehad het, was teen Augustus 1931 af tot 37 000
- Byna die helfte van die 280 000 tekstielmeulwerkers in New England was sonder werk. (3 x 1) (3)

2.2.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V2]*

- Hy het bedoel dat die Amerikaanse ekonomie in duie gestort het.
- Hy het bedoel dat werkloosheid hoog was
- Enige ander relevante reaksie (enige 2 x 2) (4)

2.2.4 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2B – V1]*

- Daar was miljoene ton kos - maar dit was nie winsgewend om dit te vervoer om dit te verkoop nie
- Pakhuise was vol klere, maar mense kon dit nie bekostig nie
- Daar was baie huise wat leeg gebly het omdat mense nie huur kon betaal nie
- Mense is uitgesit en woon nou in shanties/krotbuurtes (3 x 1) (3)

2.3.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2C – V2]*

- Die foto is geneem om die swaarkry en gevolge van die Groot Depressie aan te toon.
- Verwoestende impak op gesinne
- Enige ander relevante reaksie (1 x 2) (2)

2.3.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2C – V2]*

- Dit wys hoe die Groot Depressie die Amerikaners verarm het
- Dit toon dat die Amerikaners selfs gesukkel het om kos te koop as gevolg van die Groot Depressie.
- Enige ander relevante reaksie (enige 1 x 2) (2)

2.4 *[Vergelyking van bewyse uit Bron 2B en 2C – V3]*

- In Bron 2B is die ekonomie vernietig en Bron 2C beeld 'n syfer uit wat wys hoe die vrou en kinders deur die swak ekonomie geraak word. (Albei stem saam dat die ekonomie in duie gestort het)
- In Bron 2B is mense uitgesit en het in plakkershutte gewoon en in Bron 2C wys 'n vrou wat pas haar gesin se huis vir geld verkoop het om kos te koop.
- Enige ander relevante reaksie (2 x 2) (4)

2.5.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2D – V2]*

- Nie- ingryping/ inmenging deur 'n regering in die ekonomie is 'n belangrike kenmerk van kapitalisme
- Een objektiewe motief van kapitalisme is besigheidswins, dus deur die verskaffing van staatslenings aan banke en ander groot instellings, het Hoover sy verbintenis tot Kapitalisme aangedui.
- Hoover het geglo dat die regering nie die verantwoordelikheid het om werk te skep of verligting vir sy burgers te bied nie.
- Enige ander relevante reaksie (enige 1 x 2)

(2)

2.5.2 [Interpretasie en ontleding van bewyse uit Bron 2D – V2]

- Hoover se reaksie was nie suksesvol nie omdat die banke en sakeondernemings wat staatslenings ontvang het, nie die armes kon help nie.
- Meer besighede het voortgegaan om te sluit
- Werkloosheid het toegeneem
- Informele nedersettings, wat in baie stede Hooverville genoem was, het toegeneem.
- Baie boere is deur die banke verwoes en het hul landelike huise vir die stede verlaat
- Hoover se Republikeinse Party verloor die verkiesing in 1932 teen die Demokraat FDR Roosevelt
- Enige ander relevante reaksie (enige 2 x 2) (4)

2.6 [Interpretasie, evaluering en sintese uit relevante bronne – V3]

Kandidate kan die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

- Meer as vyfduisend banke is gesluit (Bron 2A)
- Groot aantal besighede is gesluit (Bron 2A)
- Werknemers is ontslaan (Bron 2A)
- Lone van diegene wat oorgebly het, is gesny
- Industriële produksie het gedaal (Bron 2A)
- Gevolge van depressie: Banke en besighede is gesluit (Bron 2B)
- Werkloosheid het toegeneem: ook in dorpe (Bron 2B en 2D)
- Lone is gesny (Bron 2B)
- Amerikaanse mense het dakloos geword (Bron B en C)
- Armoede het toegeneem (Bron C)
- Opkoms van Hooverville (Bron 2D)
- Hoover se houding teenoor die Groot Depressie (Bron 2D)
- Enige ander relevante reaksie

Gebruik die volgende rubriek om punte toe te ken:

VLAK 1	• Gebruik bewyse op 'n elementêre manier, bv. toon geen of min begrip van hoe die Groot Depressie die lewens van mense in die Verenigde State tussen 1929 en 1933 beïnvloed het. • Gebruik bewyse gedeeltelik of kan nie 'n paragraaf skryf nie.	PUNTE 0–2
VLAK 2	• Bewyse is meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp, bv. toon 'n mate van begrip van hoe die Groot Depressie die lewens van mense in die Verenigde State tussen 1929 en 1933 beïnvloed het. ☐ Gebruik bewyse op 'n baie basiese manier om 'n paragraaf te skryf.	PUNTE 3–5
VLAK 3	• Gebruik relevante bewyse, bv. toon 'n deeglike begrip van hoe die Groot Depressie die lewens van mense in die Verenigde State tussen 1929 en 1933 beïnvloed het. ☐ Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat 'n begrip van die onderwerp toon.	PUNTE 6–8

(8)

[50]

VRAAG 3: HOE HET HITLER EN DIE NAZI-PARTY DIE MAG IN DUITSLAND GEKONSOLIDEER?**3.1****3.1.1** *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3A – V1]*

- Om mag te probeer konsolideer
- Om sy posisie te probeer versterk.
- Die Nazi's het gemik om hul deel van die stemme te vergroot sodat hulle 'n meerderheid in die Reichstag sou hê. (enige 2 x 1) (2)

3.1.2 *[Verduideliking van historiese term uit Bron 3A – V1]*

- 'n Koalisieregering, is 'n regering deur politieke partye wat betree 'n magsdeling.
- 'n Regering wat gesamentlik deur meer as een politieke party gevorm word
- Enige ander relevante reaksie (enige 1 x 2) (2)

3.1.3 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3A – V1]*

- Het magte gehad om huise te deursoek
- Konfiskeer eiendom
- Hou mense onbepaald sonder verhoor aan (2 x 1) (2)

3.1.4 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3A – V2]*

- Om anti-kommunisme aan te moedig
- Om sy posisie te versterk
- Om sy teenstanders te intimideer
- Enige ander relevante reaksie (2 x 2) (4)

3.2**3.2.1** *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3B – V1]*

- Daar is na hulle verwys as ongewenstes
- Hulle was 'ras-onsuiwer' (2 x 1) (2)

3.2.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3B – V1]*

- Jehovah se Getuies is weens hulle godsdiensoortuigings gearrester en vervol (gemartel) en baie het in kampe weens mishandeling gesterf.
- Homoseksuele is ook opgesluit (gevangene geneem) en duisende het gesterf van hongersnood en brutaliteit (2 x 1) (2)

3.2.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3B – V2]*

- Om die Duitse ras te suiwer
- Om 'n suiwer nasionale gemeenskap te vestig – 'n 'meesterras'.
- Om die onsuiver rassegroepe uit te wis
- Enige ander relevante reaksie (enige 2 x 2) (4)

3.2.4 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3B – V2]*

- Vir hulle om 'suiwer' babas met die SS -offisiere te verwek
- Om kinders van 'suiwer bloed' te produseer
- Vir kinders om geïndoktrineer te word met die Nazi idees
- Enige ander relevante reaksie (2 x 2) (4)

3.2.5 *[Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van bewyse uit Bron 3B – V3]*

Die bron is NUTTIG omdat:

- Dit beklemtoon die doelwitte van Hitler om 'n 'meesterras' in Duitsland te vestig
- Dit verduidelik hoe minderheidsgroepe uitgesluit is en beskou is as ongewens en ras-onsuiwer
- Dit verduidelik hoe swart mans en kinders van 'gemengde' elike huwelik geweld gesteriliseer is
- Enige ander relevante reaksie (2 x 2) (4)

3.3

3.3.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3C – V2]*

- Dit toon dat die Jode en kommuniste die mees gehate mense in Duitsland was
- Dit wys hoe die sogenaamde 'vyande' van die Nazi's in Duitsland gehaat is
- Dit wys hoe diegene wat as vyande van die Nazi's beskou is, tereggestel is. (2 x 2) (4)

3.3.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3C – V1]*

- Jode
- Sigeuners
- Homoseksuele
- Swartes (enige 2 x 1) (2)

3.3.3 *[Vergelyking van bewyse uit Bron 3B en 3C – V3]*

- Albei bronne vertel ons hoe Nazi Duitsland gevestig is met 'n obsessie met rassesuiwerheid
- Albei bronne wys hoe die Nazi die Duitse ras wou suiwer
- Beide bronne wys hoe die Jode gehaat is deur die Nazi in Duitsland
- Albei bronne toon dat nie net die Jode geteiken (gehaat) was in Duitsland nie.
- Albei bronne dui aan dat diegene wat as vyande van die Nazi' beskou is, dood gemaak is.
- Enige ander relevante reaksie (2 x 2) (4)

3.4

3.4.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3D – V1]*

- Daar is by alle Joodse winkels ingebreek (1 x 2) (2)

3.4.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3D – V2]*

- Hulle moes hul gesinne voed
- Hulle is laat glo dat die Jode verskriklik is
- Hulle het dit uit vrees gedoen – dit was diktatuur
- Enige ander relevante reaksie

(enige 2 x 2) (4)

3.5 *[Interpretasie, evaluering en sintese van bewyse uit relevante Bronne - V3]*

- Die Nazi-party het die atmosfeer van paniek vir hul voordeel gebruik, aanmoediging van antikommunisme (Bron 3A)
- Konsentrasiekampe en aanhoudingsentrums is opgerig regoor die land (Bron 3A)
- Nazi's se belangrikste teenstanders en 4000 mense was gevange geneem (Bron 3A)
- Die Nazi-visie van 'n suiwer Ariesse gemeenskap het minderheidsgroepe wat as ongewens beskou is of beskou is as ras-onsuiwer uitgesluit (Bron 3B)
- Die polisie het noodmagte gekry om huise te deursoek, eiendom te konfiskeer en om mense onbepaald aan te hou sonder verhoor (Bron 3A)
- Swart mans en kinders van 'gemengde' huwelike was met geweld gesteriliseer om te verseker dat die rassegroep sou uitsterf (Bron 3B).
- Mense met 'suiwer bloed' (dié met blonde hare en blou oe) is aangemoedig om meer kinders te hê (Bron 3B)
- Homoseksuele is ook opgesluit (gevangene geneem) en duisende sterf aan hongersnood en brutaliteit (Bron 3B).
- Diegene wat as vyande van die Nazi's beskou is, was aan die galg gehang (Bron 3C)
- Nazi's het mense geïntimideer en mense kon nie openlik praat nie (Bron 3D)
- Enige ander relevante antwoord

(8)

Gebruik die volgende rubriek om punte toe te ken:

VLAK 1	• Gebruik bewyse op 'n elementêre wyse, bv. toon geen of min begrip van hoe Hitler en die Nazi -party die mag in Duitsland gekonsolideer het • Gebruik bewyse gedeeltelik of kan nie 'n paragraaf skryf nie.	PUNTE 0–2
VLAK 2	☐ Bewyse is meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp, bv. toon 'n mate van begrip van hoe Hitler en die Nazi -party die mag in Duitsland gekonsolideer het ☐ ☐ Gebruik bewyse op 'n baie basiese manier om 'n paragraaf te skryf.	PUNTE 3–5
VLAK 3	☐ Gebruik relevante bewyse, bv. toon 'n deeglike begrip van hoe Hitler en die Nazi -party die mag in Duitsland gekonsolideer het ☐ Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat 'n begrip van die onderwerp toon.	PUNTE 6–8

(8)

[50]

AFDELING B: OPSTELVRAE**VRAAG 4: KOMMUNISME IN RUSLAND 1900 TOT 1940: STALIN SE INTERPRETASIE VAN MARXISME**

[Beplan en konstrueer 'n oorspronklike argument gebaseer op relevante bewyse met behulp van analitiese en interpretatiewe vaardighede]

SINOPSIS

Kandidate moet aandui of hulle met die stelling saamstem of nie.

As hulle met die stelling saamstem, moet hulle die doeltreffendheid van Stalin se beleid op die Sowjetvolk verduidelik. As hulle nie met die stelling saamstem nie, moet hulle hul argument staaf met relevante historiese bewyse.

HOOF ASPEKTE**IIINLEIDING**

- Leerders moet 'n lyn van argumente volg en kortliks die benadering bespreek wat gevolg moet word.
- Enige ander relevante inligting.

UITBREIDING

- Sentralisering van die Russiese ekonomie deur vyfjaarplanne
- Stigting van staatsbeplanningskommissie (Gosplan)
- Produksieteikens vir elke vyfjaarplanne
- Prestasies van die vyfjaarplanne
 - Industriële groei het Westerse lande oortref
 - Rusland het 'n industriële mag geword met die uitbreek van WW2
- Industriële groei is behaal ten koste van menselewens
- Werkers moes dwangarbeid doen, werkers wat nie teikens bereik het nie, is beboet
- Werkers is gedwing om teikens te bereik, diegene wat teikens bereik het, is in die openbaar geprys
- Spoed van industrialisasie en hoë produksieteikens plaas werkers onder geweldige druk en hulle het lang ure gewerk
- Afwesigheid van werk was strafbaar
- Werksomstandighede was gevaarlik
- Lone was laag
- Boere en werkers wat na dorpe en stede gemigreer het vir werk, het in oorvol en vervalde geboue gebly
- Diegene wat teen kollektivering gekant was, is na konsentrasiekampe gestuur
- Enige ander relevante antwoord.
-

GEVOLGTREKKING

- Kandidate moet hul argument met 'n relevante gevolgtrekking opsom. **[50]**

VRAAG 5: KAPITALISME IN DIE VSA 1900 TOT 1940: ROOSEVELT SE NEW DEAL.

[Beplan en konstrueer 'n oorspronklike argument gebaseer op relevante bewyse met behulp van analitiese en interpretatiewe vaardighede]

SAMEVATTING

Kandidate moet verduidelik in watter mate die New Deal verligting gebring het van die ekonomiese ontberings wat die Amerikaanse volk ervaar het. Hulle moet relevante historiese bewyse gebruik om hul argument te ondersteun.

HOOF ASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

INLEIDING:

Kandidate moet standpunt inneem deur aan te dui in watter mate die New Deal verligting gebring het van die ekonomiese ontberings wat die Amerikaanse volk ervaar het. Hulle moet kortliks aandui hoe hulle hul argument sal ondersteun.

UITBREIDING

- Gevolge van die Groot Depressie van 1929 - kort agtergrond
- Doelstellings van die Nuwe Ooreenkoms: Herstel, Hervorming en Verligting
- Rol van die adviseurs en beplanners

Verligting van die werkloses en armoediges

- Federale Wet op Noodleniging: Om kos, klere en skooling vir die sukkelende massas te verskaf
- Die Burgerlike Bewaringskorps: Om werk te verskaf aan mans van 18-25 jaar oud om paaie te bou, damme op te rig, ens.
- Die Openbare Werke Administrasie: Bemagtigde mans in die konstruksie van openbare werke.
- Die bankstelsel is herorganiseer en die Huiseienaarsleningskorporasie is ingestel.

Herstel nywerheid en landbou

- Die Landbouaanpassingsadministrasie: Om pryse van gewasse te beheer en vas te stel
- Die Plaaskredietwet: Fonds aan boere toegestaan om verband op hul eiendomme te betaal en lenings aan boere gegee om doeltreffender en moderne toerusting aan te koop
- Die Tennessee Valley Authority: Konstruksie van damme, besproeiingskemas en hidro-elektriese krag
- Die Wet op Nasionale Nywerheidsherstel: Om besigheid en nywerheid by te staan: regulering van industriële produksie, werksure, lone, arbeidstandaarde, ens.

Hervorm sosiale en ekonomiese toestande

- Die Nasionale Hersteladministrasie: Om goeie arbeidspraktyk te reguleer, stel minimum lone vas en verkry maksimum werksure van werkers.
- Die Werkvorderingsadministrasie: Gekyk na die bou van damme, skole, huise, ens. Die verskaffing van werk aan miljoene mense.
- Die Wet op Maatskaplike Sekerheid: Voorsien werkloosheidsversekering, ouderdomspensioene, ens.
- Die Wagner-wet: Het vakbonde baie ondersteuning gebied en werkers toegelaat om by hulle aan te sluit.
- Enige ander relevante reaksie Gevolgtrekking:

GEVOLGTREKKING

- Leerders moet hul argument met 'n relevante gevolgtrekking opsom. **[50]**

VRAAG 6: IDEES VAN RAS IN DIE LAAT 19DE EN 20ste EEU: NAZI - DUITSLAND EN DIE HOLOCAUST.

[Beplan en konstrueer 'n oorspronklike argument gebaseer op relevante bewyse met behulp van analitiese en interpretatiewe vaardighede]

SAMEVATTING

Leerders moet krities bespreek hoe die Nazi-party 'n wye verskeidenheid rasse-, kulturele, godsdienstige en politieke groepe geteiken het in hul begeerte om suiwer geteelde meesterras in Duitsland te skep.

HOOF ASPEKTE

Leerders moet die volgende aspekte by hul reaksie insluit:

- **INLEIDING:** Kandidate moet standpunt inneem om krities te bespreek hoe en waarom die Nazi-party 'n wye verskeidenheid rasse-, kulturele, godsdienstige en politieke groepe geteiken het in hul begeerte om suiwer geteelde meesterras in Duitsland te skep. Hulle moet ook wys hoe hulle die vraag gaan probeer aanpak.

UITBREIDING

- Nazi/Hitler se idee van 'suiwer ras'
Definisie van die Duitse nasie in verhouding tot die 'ander' rasse
Toepassing van eugenetika en rassewette - suiwering van die nasie
Gebruik gedwonge sterilisasie: Diegene met 'ongewenste' gene is gesteriliseer om te verhoed dat gene die Ariesse ras besoedel.
Genadedood – 'Operasie T4'
Konsentrasiekampe en doodskampe

Groepe geteiken deur die Nazi's

- Jode: antisemitisme: Hulle het die skuld gekry vir Duitsland se nederlaag in die Tweede Wêreldoorlog
- Jode se besighede is aangeval in 'n poging om hulle uit Duitsland te verdryf
- Die Kristallnacht: Jode se eiendom aangeval, 91 Jode is dood en meer as 20 000 na konsentrasiekampe gestuur
- Die Sigeuners: Hulle word daarvan beskuldig dat hulle misdadigers is
- Hulle is nie toegelaat om met Ariërs te trou nie
- Hulle is na konsentrasies of ghetto's gestuur waar hulle aan hongersnood gesterf het, vergas of selfs doodgemaak is.
- Duitsers met 'n donker vel: Dit het kinders ingesluit wat ouers van verskillende rasse gehad het (kinders van swart soldate uit Frans in Afrika)
- Hierdie kinders is die 'Rynland bastards' (bastards) genoem en is gesteriliseer.
- Jehovah se Getuies: Hulle was 'n Christengroep en hulle is geteiken omdat hulle geweier het om lojaliteit aan die staat te sweer, of te aanvaar wat die Nazi's geëis het.

- Hulle sal nie toelaat dat hul kinders by Hitler se byeenkomste aansluit nie
- Hulle is dus tronk toe gestuur of na konsentrasiekampe
- Hulle is vervolgd omdat hulle geweier het om in die Duitse militêre magte te dien (baie was homoseksuele: Nazi het geglo dat hulle nie pas by die idee dat Ariërs moet trou en kinders moet voortbring nie.
- Die Gestapo het 'n spesiale eenheid gehad wat homoseksueles moes hanteer.
- Hulle is na konsentrasiekampe gestuur, gekastreer of selfs doodgemaak
- Van vervolging tot massamoord: Finale oplossing
- Skepping van arbeids- en uitwissingskampe.
- Enige ander relevante reaksie

GEVOLGTREKKING:

- Kandidaat moet hul argument met 'n relevante gevolgtrekking opsom. **[50]**

TOTAAL: 150

GESKIEDENIS VRAESTEL 1 – KABV GRAAD 11 VRAAG 1																		
	VAARDIGHEDE										KOGNITIEWE VLAKKE			UITDAGINGS				
	ONTTREK BEWYSE UIT BRONNE	SELEKSIE VAN RELEVANTE INLIGTING	VERDUIDELIKINGS VAN HISTORIESE KONSEPTE	VERDUIDELIK INLIGTING WAT UIT BRONNE VERSAMEL IS	INTERPRETASIE	ONTLEED BEWYSE UIT BRONNE	INTERPRETASIE EN EVALUERING	EVALUEER BRUIKBAARHEID; VOOROORDEEL EN BETROUBAARHEID	VERGELYK EN KONTRASTEER VERSKILLEND INTERPRETASIES	ORGANISEER BEWYSE OM ARGUMENT TE STAAF	VLAK 1	VLAK 2	VLAK 3	TOTAAL	MAKLIK	MEDIUM	MOEILIK	PERSENTASIE
	REGMERKIES DUI OP DIE TOEPASSING VAN VAARDIGHEDE										PUNTE							V1 V2 V3
1.1.1			✓								2			2	✓			
1.1.2					✓							2		2		✓		
1.1.3	✓										2			2	✓			
1.1.4							✓					2		2		✓		
1.1.5							✓					4		4		✓		
1.2.1	✓										2			2	✓			
1.2.2	✓										3			3	✓			
1.2.3					✓							2		2		✓		
1.2.4								✓					4	4			✓	
1.2.5								✓					4	4			✓	
1.3.1							✓					2		2		✓		
1.3.2							✓					4		4		✓		
1.4.									✓				4	4			✓	
1.5.1	✓										3			3	✓			
1.5.2					✓							2		2		✓		
1.5.3	✓										2			2		✓		
1.5.4					✓							2		2		✓		
1.6										✓			8	8			✓	
VRAAG 1 TOTAAL											14	20	16	50				28 40 32

GESKIEDENIS VRAESTEL 1 – KABV GRAAD 11																			
VRAAG 2																			
	VAARDIGHEDE										KOGNITIEWE VLAKE				UITDAGING S				
	ONTTREK BEWYSE UIT BRONNE	SELEKSIE VAN RELEVANTE INLIGTING	VERDUIDELIKINGS VAN HISTORIESE KONSEPTE	VERDUIDELIK INLIGTING WAT UIT BRONNE VERSAMELIK	INTERPRETASIE	ONTLEED BEWYSE UIT BRONNE	INTERPRETASIE EN EVALUERING	EVALUEER BRUIKBAARHEID; VOOROORDEEL EN BETROUBAARHEID	VERGELYK EN KONTRASTEER VERSKILLENDE INTERPRETASIES	ORGANISEER BEWYSE OM ARGUMENT TE STAAF	VLAKE 1	VLAKE 2	VLAKE 3	TOTAAL	MAKLIK	MEDIUM	MOEILIK	PERSENTASIE	PERSENTASIE
	REGMERKIES DUI OP DIE TOEPASSING VAN VAARDIGHEDE										PUNTE							V1	V2
2.1.1	✓										2			2	✓				
2.1.2			✓								2			2	✓				
2.1.3					✓							4		4		✓			
2.1.4	✓										4			4		✓			
2.1.5								✓					4	4			✓		
2.2.1	✓										2			2		✓			
2.2.2	✓										4			4		✓			
2.2.3							✓					4		4		✓			
2.2.4	✓										3			3	✓				
2.3.1					✓						2			2	✓				
2.3.2					✓						2			2	✓				
2.4								✓					4	4			✓		
2.5.1						✓						2				✓			
2.5.2						✓						2				✓			
2.6													8	8			✓		
VRAAG 2 TOTAAL											14	12	16	50				28	40

GESKIEDENIS VRAESTEL 1 – KABV GRAAD 11																				
VRAAG 3																				
	VAARDIGHED E										KOGNITIEWE VLAKKE				UITDAGING S					
	ONTTREK BEWYSE UIT BRONNE	SELEKSIE VAN RELEVANTE INLIGTING	VERDUIDELIKINGS VAN HISTORIESE KONSEPTE	VERDUIDELIK INLIGTING WAT UIT BRONNE VERSAMEL IS	INTERPRETASIE	ONTLEED BEWYSE UIT BRONNE	INTERPRETASIE EN EVALUERING	EVALUEER BRUIKBAARHEID; VOORoorDEEL EN RETROUWBAARHEID	VERGELYK EN KONTRASTEER VERSKILLENDE INTERPRETASIES	ORGANISEER BEWYSE OM ARGUMENT TE STAAF	VLAK 1	VLAK 2	VLAK 3	TOTAAL	MAKLIK	MEDIUM	MOEILIK	PERSENTASIE	PERSENTASIE	PERSENTASIE
	REGMERKIES DUI OP DIE TOEPASSING VAN VAARDIGHED E										PUNTE							V1	V2	V3
3.1.1	✓										2			2	✓					
3.1.2			✓								2			2	✓					
3.1.3					✓							4		4		✓				
3.1.4								✓					4	4			✓			
3.2.1					✓		✓					2		2		✓				
3.2.2					✓							4		4		✓				
3.3.1			✓								2			2	✓					
3.3.2	✓										2			2	✓					
3.3.3	✓										2			2	✓					
3.3.4					✓							4		4		✓				
3.4.1		✓									2			2	✓					
3.4.2							✓					2		2		✓				
3.4.3	✓										2			2	✓					
3.4.4					✓							4		4		✓				
3.5.								✓					4	4			✓			

GESKIEDENIS VRAESTEL 1 – KABV GRAAD 11																			
VRAAG 4, 5, 6																			
Vraag																			
4										✓			50	50			✓		
5										✓			50	50			✓		
6										✓			50	50			✓		